

PRÆDIKEN ANDEN PINSEDAG 2021

Friluftsgudstjeneste ved Nakkebølle

Tekster: Sl 104,24-30; ApG 10,42-48a; Joh 3,16-21

Salmer: 723, 301, 321, 290

Som skaberlys om hav og land
der rammer hver en lille mand
og tænder puls og glæde.
I lyst og nød det vokser til
og synger om hvad livet vil
hver dag vi er til stede - Amen!

Når man står her lige midt på overgangen mellem den smukke fjord og den nyudsprungne grønne skov kan glæden over *lyset her på Sydfyn* kun fylde én med begejstring.

Og når så lyset akkompagneres af violinens lyse toner, nærmer det sig simpelthen det sublime.

Det er så smukt, at man mest af alt har lyst til at tie og i tavshed bare lukke foråret ind. Og sidst, men ikke mindst, når man så oven i købet har mulighed for at læse en af biblen smukkeste tekster, den som man kalder "den lille bibel", går alt ligesom op i en højere enhed - en enhed, der har kraften til at løfte én op i de allerhøjeste luftlag.

Dette er dommen, at lyset er kommet til verden.

Skaberlyset, som blev til virkelighed, da Guds skaberord første gang lød: *Det skal være lys!* Og der blev lys og Gud så, at lyset var godt.

Ikke bare godt, men så godt, at det blev selve fundamentet for livet. Lys er livsnødvendigt, uden lys kan intet rigtigt liv overleve. Uden lys visner livet bare bort.

"*Lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke.*" lyder ordene et andet sted i Johannesevangeliet. Underforstået, at mørket forsøgte at gribe dét - forsøgte at slukke det - mørket hader nemlig lyset - mørket ligger i en konstant kamp med lyset.

Nogen gange ser det endog ud som om mørket vinder - Lyset mister noget af sin styrke og tusmørkets grå og dunkle nuancer er alt, der synes at stå tilbage.

Andre gange har lyset klart overtaget og skinner klart med solstriber mod en nyudsprunget bøgeskov - Nogen gange rammer lyset helt rigtigt.

For nogle år siden oplevede jeg den fynske instruktør Daniel Bohrs musical *Lyset over Skagen* i musikhuset i Århus.

Stykket handler om de berømte skagensmalere og viser os både deres mørke og lyse sider - og deres fascination af dét særlige lys, de fandt oppe på toppen af Jylland.

Lyset over Skagen viser os, dels hvordan forskellige mennesker fascineres af dette særlige lys - dels hvorledes de formår at skildre det lys på deres lærreder.

Dette specielle lys over Skagen skinner på dem alle, men det er højst forskelligt, hvordan de, som prismer reflekterer lyset.

Nogen af dem er så krumbøjede, at de næppe bemærker lyset. Andre har livets tildragelser bøjet så langt ned, at de simpelthen ikke har kræfterne til at se op mod lyset - alt de formår er at reflektere på deres lærreder, er håbløshedens mørke. Mørket, som det mest smertende fravær af lys.

Mørket der lægger et tyngende åg over dem. Dømt ude fra lyset er der kun håbløsheden tilbage.

Dette er dommen, at lyset er kommet til verden.

Men alt for ofte tør vi ikke se og spejle lyset af frygt for at miste netop dét, som vi tror kan holde vort liv oppe.

At turde slippe os selv og overlade ansvaret til Gud forekommer simpelthen for risikabelt.

Tanken om hvor lidt vi fylder forekommer os absurd - den tanke fylder os med skræk. Tanken om, at vi intet betyder under evighedens perspektiv er alt for skræmmende for os til at vover at kigge op mod lyset.

En Af skagensmalerne var Anna Ancher. Hun var den eneste skagensmaler, som var opvokset i Skagen.

Hendes karriere er en fortælling i særklasse, for takket være hendes magiske evner til at arbejde med lyset blev hun agtet og kendt på trods af at hun var kvinde i datidens samfund..

På et af hendes billeder ser man en ældre kvinde i sin slidte hverdagsdragt siddende i sin stol men en solstråle nærmest sniger sig ind gennem vinduet.

I solstrålen ser man pludselig støvet lyse op som en stråle, der med ét får stuen til at virke lys og indbydende.

Genialt er det at se, hvorledes hun arbejder med lyset over Skagen og uden ord fortæller om hvad der i virkeligheden er menneskets stilling, for måske er vi som mennesker i evighedens perspektiv kun støvgram hængende i en solstråle.

Alligevel er støvet ikke uden betydning, for det er kun på grund af støvet, at lysstrålen står så klart i stuen. Uden støvet ville vi sikkert ikke engang lægge mærke til lyset på Anna Anchers billede.

Det livgivende lys rammer støvfnuggende og reflekteres, så solstrålen virkelig kan træde frem og stå så klart i den mørke og dunkle stue.

Støvfnuggende er en form for prismer, der på en gang både reflekterer og samler lyset. I den forstand er ethvert menneske et prisme, som kan bryde lyset op i alle regnbuens farver. De lyse såvel som de dunkle og mørke.

Dette er dommen, at lyset er kommet til verden.

Prismet kan være mat og uigennemsigtigt, så det har svært ved at reflektere lyset. Selv den klareste solstråle må give op overfor prismets hårde og mørke overflade. Lysets energi absorberes bare - intet lys kastes tilbage i verden.

Det livgivende lys forsvinder, hvis blikket kun er rettet nedad - væk fra lyset. Med blikket rettet mod vores egen navle, ser vi i virkeligheden kun et støvfnug og ikke solens klare lysstråle.

Andre prismer er klare og blanke i overfladen. En lysstråle rammer og vups! Prismet er parat til at sende lysstrålen videre, så den formår at lyse på andre støvfnug, så der dannes en varm og lys stråle midt i stuen.

Om overfladen er mat eller blank afhænger selvfølgelig af, hvilke tildragelser vi som mennesker rammes af, men det afhænger også i høj grad af, om vi har modet til at kigge op mod lyset.

Syndens svøbe er, at vi som mennesker tror, at alt afhænger af os. Troens gave er det, der skal sætte os fri til at løfte blikket opad. Dét, som skal give os modet til, at indse selve skaberværkets storhed. Lyset kalder på os - lys kræver et svar fra os, hvis vi skal se lyset. Lys kræver åbenhed og opmærksomhed, for at det skal blive virkeligt lys.

Dette er dommen, at lyset er kommet til verden.

Om den store tyske videnskabsmand Goethe fortælles det, at han hver dag i 40år blev ved at gentage et af sine forsøg - forsøget med prismet, der opløser lyset og kaster det tilbage i alle regnbuens farver.

Også på sin dødsdag lod han prismet hente og viste forsøget til sin svigerdatter endnu en gang.

Hvorfor? Hvorfor?, når han nu kendte resultatet så godt?

Sikkert fordi, han aldrig blev træt af at se det smukke lys.

Sikkert i glæde over selve lysets mirakel og måske fordi han følte, at netop i dette mirakel lå kimen til et håb, der rakte langt videre end hans eget korte liv på jorden.

Dette er dommen, at lyset er kommet til verden - en højest overraskende dom? En dom, der fortæller dig, at du ganske vist er dømt, men aldrig fordømt.

Alt vi skylder er blot, at reflektere lyset, så det skinner varmt og klart på vore medmennesker. Reflekter det, så godt du formår, men forstå, at lyset allerede var der, før støvet blev synligt.

Lad dagens smukke og lyse evangelium sætte os fri til at indse, at alt ikke afhænger af os, men af Gud.

Lad Helligånden få plads, så vi forstår rækkevidden af, *at lyset er kommet til verden*

Thi således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Lad Guds kærlighedsløfte sætte os fri til at løfte blikket mod lyset og se hvordan lyset over Sydfyn lige nu skinner over dig i sin aller - flotteste forårsdragt.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen.